

DREPT ADMINISTRATIV

- Partea I -

- CAIET DE SEMINAR -

- *NOȚIUNI FUNDAMENTALE ALE DREPTULUI ADMINISTRATIV* -

- *RAMURA DREPTULUI ADMINISTRATIV* -

- *INSTITUȚII POLITICO-ADMINISTRATIVE* -

- *FUNCȚIA PUBLICĂ* -

Universul Juridic

București

- 2022 -

SCURT CUVÂNT-ÎNAINTE.....	5
ABREVIERI	13

SEMINAR 1

Noțiuni fundamentale ale dreptului administrativ (I)	15
A. Obiective.....	15
B. Materiale didactice	15
C. Sinteze	16
D. Teme de dezbatere	17
E. Exerciții/spețe.....	18
F. Grile.....	22
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	24
H. Bibliografie orientativă.....	24

SEMINAR 2

Noțiuni fundamentale ale dreptului administrativ (II)	26
A. Obiective.....	26
B. Materiale didactice	26
C. Sinteze	27
D. Teme de dezbatere	29
E. Exerciții/spețe.....	30
F. Grile.....	32
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	35
H. Bibliografie orientativă.....	35

SEMINAR 3

Ramura dreptului administrativ (I): Obiectul dreptului administrativ. Definiția și trăsăturile. Izvoarele	36
A. Obiective.....	36
B. Materiale didactice	36

C. Teme de dezbatere	37
D. Exerciții/spețe.....	37
E. Grile.....	42
F. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	43
G. Bibliografie orientativă	44

SEMINAR 4

Ramura dreptului administrativ (II): Normele de drept administrativ. Raporturile de drept administrativ	45
A. Obiective.....	45
B. Materiale didactice	45
C. Teme de dezbatere	45
D. Exerciții/spețe.....	46
E. Grile.....	53
F. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	55
G. Bibliografie orientativă.....	56

SEMINAR 5

Teoria generală a organizării administrației publice	57
A. Obiective.....	57
B. Materiale didactice	57
C. Sinteze	58
D. Teme de dezbatere	60
E. Exerciții/spețe.....	61
F. Grile.....	65
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	66
H. Bibliografie orientativă	67

SEMINAR 6

Președintele României (I): Rolul. Alegerea. Mandatul	68
A. Obiective.....	68
B. Materiale didactice	68

C. Sinteze	69
D. Teme de dezbatere	70
E. Exerciții/spete.....	71
F. Grile.....	79
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	82
H. Bibliografie orientativă.....	83

SEMINAR 7

Președintele României (II): Atribuții	84
A. Obiective.....	84
B. Materiale didactice	84
C. Sinteze	85
D. Teme de dezbatere	86
E. Exerciții/spete.....	87
F. Grile.....	98
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	100
H. Bibliografie orientativă.....	104

SEMINAR 8

Președintele României (III): Acte. Răspundere (I)	105
A. Obiective.....	105
B. Materiale didactice	105
C. Sinteze	106
D. Teme de dezbatere	108
E. Exerciții/spete.....	108
F. Grile.....	114
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	115
H. Bibliografie orientativă.....	116

SEMINAR 9

Președintele României (IV): Răspunderea penală. Guvernul României (I): Noțiune. Rol. Structură. Mandat..... 117

A. Obiective..... 117

B. Materiale didactice 117

C. Sinteze118

D. Teme de dezbatere 120

E. Exerciții/spete..... 121

F. Grile.....127

G. Legislație și practică obligatorie relevantă..... 130

H. Bibliografie orientativă..... 131

SEMINAR 10

Guvernul (II): Statutul membrilor Guvernului. Actele Guvernului. Raporturile Guvernului cu Parlamentul132

A. Obiective.....132

B. Materiale didactice132

C. Sinteze133

D. Teme de dezbatere134

E. Exerciții/spete.....134

F. Grile..... 138

G. Legislație și practică obligatorie relevantă..... 140

H. Bibliografie orientativă 141

SEMINAR 11

Guvernul (III): Răspunderea Guvernului și a membrilor săi. Administrația centrală de specialitate143

A. Obiective.....143

B. Materiale didactice143

C. Sinteze144

D. Teme de dezbatere147

E. Exerciții/spete.....147

F. Grile.....	154
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	158
H. Bibliografie orientativă.....	159

SEMINAR 12

Administrația publică locală (I)	160
A. Obiective.....	160
B. Materiale didactice	160
C. Sinteze	161
D. Teme de dezbatere.....	162
E. Exerciții/spețe.....	163
F. Grile.....	167
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	172
H. Bibliografie orientativă.....	172

SEMINAR 13

Administrația publică locală (II)	174
A. Obiective.....	174
B. Materiale didactice	174
C. Sinteze	175
D. Teme de dezbatere	176
E. Exerciții/spețe.....	176
F. Grile.....	177
G. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	180
H. Bibliografie orientativă.....	180

SEMINAR 14

Funcția publică	181
A. Obiective.....	181
B. Materiale didactice	181
C. Teme de dezbatere.....	181

D. Exerciții/spețe.....	183
E. Grile.....	184
F. Legislație și practică obligatorie relevantă.....	188
G. Bibliografie orientativă.....	188
 RĂSPUNSURI GRILE.....	 189

Noțiuni fundamentale ale dreptului administrativ (I)

A. OBIECTIVE

- Delimitarea conceptuală și corelația dintre noțiunile de *guvernare* și *administrație publică*;
- Înțelegerea etimologiei și a semnificației noțiunii de *administrație publică* precum și a diferitelor sale accepțiuni;
- Identificarea trăsăturilor *administrației publice*.

B. MATERIALE DIDACTICE

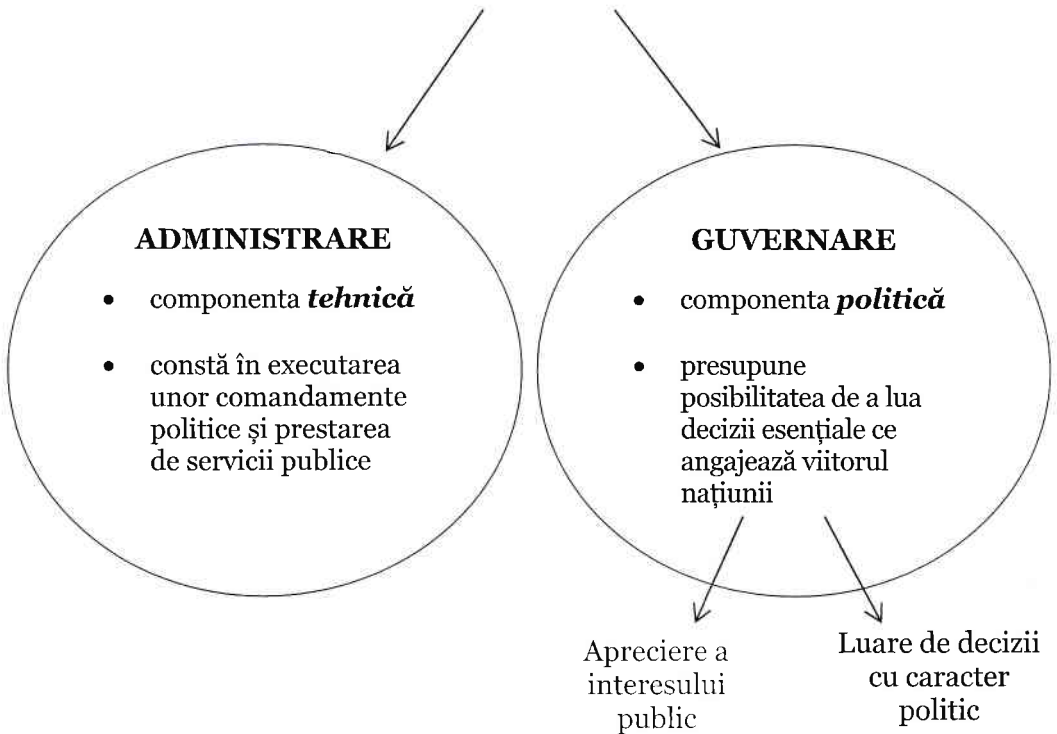
- Modele de acte administrative, documente care concretizează diverse activități desfășurate de Președintele României:
 - Decretul Președintelui României nr. 1125/2020 pentru desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru, publicat în M. Of. nr. 1278 din 22 decembrie 2020¹;
 - Decretul Președintelui României nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României publicat în M. Of. nr. 212 din 16 martie 2020;
 - Decretul Președintelui României nr. 1033/2004 pentru promulgarea Legii contenciosului administrativ, publicat în M. Of. nr. 1154 din 7 decembrie 2004;

¹ Toate actele normative publicate în Monitorul Oficial pot fi accesate pe www.legislatie.just.ro.

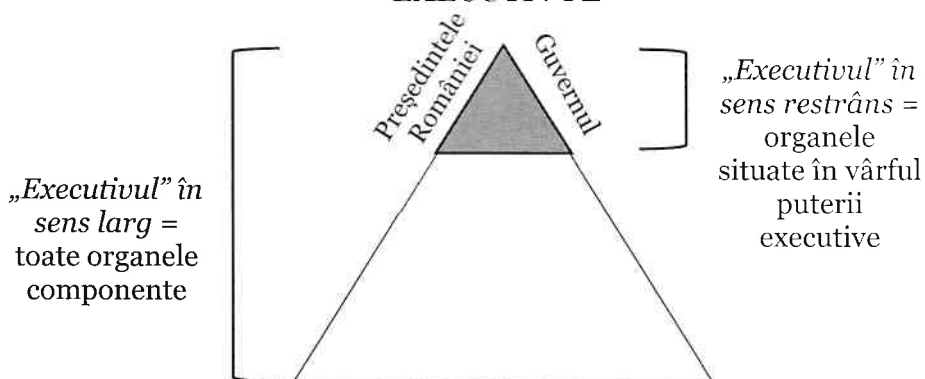
- Decretul Președintelui României nr. 405/2004 pentru numirea unor magistrați, publicat în M. Of. nr. 510 din 7 iunie 2004;
- Mesajul adresat Parlamentului României de către Președintele României în data de 16 septembrie 2015 disponibil pe: <https://www.presidency.ro/ro/media/reforma-institutiilor-publice/mesajul-presedintelui-romaniei-domnul-klaus-iohannis-adresat-parlamentului-romaniei>.
- Programul de Guvernare al României 2020-2024, disponibil pe www.gov.ro.

C. SINTEZE

Funcția (puterea) executivă

EXECUTIVUL

TRĂSĂTURILE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE:

- Activitate realizată, în principal, de **autorități publice**
- Activitate de aducere la îndeplinire a legii sau, după caz, de organizare sau realizare efectivă a serviciilor publice
- Activitate ce se realizează în **regim de putere publică**

D. TEME DE DEZBATERE

1. Pe baza materialelor didactice enumerate mai sus, calificați, din perspectiva naturii activității desfășurate, următoarele activități ale Președintelui României:
 - Desemnarea candidatului la funcția de prim-ministru (a se vedea Decretul nr. 1125/2020);
 - Instituirea stării de urgență pe teritoriul României în contextul răspândirii coronavirusului SARS-CoV-2 (a se vedea Decretul nr. 195/2020);
 - Promulgarea Legii contenciosului administrativ (a se vedea Decretul nr. 1033/2004);

- Numirea în funcție a unor magistrați (a se vedea Decretul nr. 405/2004).
2. Argumentați ce natură juridică are mesajul adresat de Președintele României către Parlament în data de 16 septembrie 2015 referit în Secțiunea B de mai sus.

E. EXERCITII/SPETE

1. Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. X/2021, A.B. este numit în funcția de judecător stagiar. Acest act este atacat la instanța de contencios administrativ de către o asociație non-guvernamentală, pe motiv că A.B. este cunoscut ca având, în trecut, o conduită nepotrivită pentru un aspirant la funcția de magistrat.

Emitentul hotărârii se apără invocând faptul că, potrivit Constituției, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl poate reprezenta numai un act administrativ, or hotărârea contestată a fost emisă de către o autoritate care face parte din sfera puterii judecătorești, neavând, așadar, atribuții pe linia administrației publice. Ca atare, actul atacat nu poate fi calificat ca un act administrativ.

- a) Este întemeiată apărarea pârâtului?
 - b) Cine va avea calitatea de pârât (calitate procesuală pasivă) într-un astfel de litigiu?
2. Guvernul adoptă Hotărârea nr. X/2021 prin care interzice înmatricularea autoturismelor mai vechi de 10 ani de zile. Cetățeanul A.B., care achiziționase un astfel de autoturism, solicită instanței de contencios administrativ obligarea autorității competente să îl înmatriculeze, invocând, în cadrul procesului astfel declanșat, excepția de **neconstituționalitate** a H.G. nr. X/2021.

El solicită instanței **sesizarea Curții Constituționale**, întrucât este vorba despre un act politic emis de Guvern, în baza atribuțiilor sale de „*guvernare*”, care încalcă dispozițiile art. 44 din Constituție, referitoare la protecția dreptului de proprietate privată.

- a) Arătați dacă H.G. nr. X/2021 reprezintă un act administrativ sau un act politic.
 - b) Este competentă Curtea Constituțională să analizeze constituționalitatea acestui act?
3. Potrivit programului de guvernare aprobat de Parlamentul României, la momentul acordării votului de încredere, gestionarea finanțelor publice va fi caracterizată prin predictibilitate, transparență, reguli și proceduri clare în toate segmentele acestora, atât la nivel central, cât și la nivel local.

În condițiile în care Codul fiscal a fost modificat de mai multe ori, în cursul unui singur an, o serie de asociații ale comercianților afectați de aceste schimbări legislative își declară intenția de a da în judecată Guvernul, pe calea contenciosului administrativ, în vederea obligării sale, pe cale judiciară, să își îndeplinească obligațiile asumate.

În acest sens, se invocă faptul că instanța de contencios administrativ ar avea competența de a impune Guvernului îndeplinirea acestor obligații, din moment ce:

- Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004² prevede că orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată;

² Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ publicată în M. Of. nr. 1154 din data de 7 decembrie 2004.

- instanța de contencios administrativ poate, după caz, să anuleze, în tot sau în parte, actul administrativ, să oblige autoritatea publică să emită un act administrativ, să elibereze un alt înscris sau să efectueze o anumită operațiune administrativă.

Precizați:

- a) Ce reprezintă Programul de Guvernare? Menționați dacă generează drepturi și obligații, respectiv dacă poate fi considerat un act juridic – a se vedea cu titlu de exemplu Programul de Guvernare pentru 2020-2024 referit în Secțiunea B de mai sus.
 - b) Poate o instanță de contencios administrativ să oblige Guvernul să își îndeplinească anumite obiective asumate, direct sau indirect, prin Programul de Guvernare?
 - c) Care credeți că ar fi sancțiunile aplicabile, în cazul nerespectării Programului de Guvernare?
4. În ceea ce privește relația Guvern – Parlament, Constituția României prevede, printre altele:
- Guvernul răspunde politic numai în fața Parlamentului pentru întreaga sa activitate. Fiecare membru al Guvernului răspunde politic solidar cu ceilalți membri pentru activitatea Guvernului și pentru actele acestuia (art. 109);
 - Guvernul și celelalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar al activității lor, sunt obligate să prezinte informațiile și documentele cerute de Camera Deputaților, de Senat sau de comisiile parlamentare, prin intermediul președinților acestora. În cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea informării este obligatorie (art. 111);
 - Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, pot retrace încrederea acordată Guvernului prin adoptarea unei

moțiuni de cenzură, cu votul majorității deputaților și senatorilor (art. 113).

De asemenea, conform art. 2 din Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială³, Guvernul răspunde politic numai în fața Parlamentului, ca urmare a votului de încredere acordat de către acesta cu prilejul investiturii.

Analizând dispozițiile sus-citate, precizați dacă:

- a) Guvernul este subordonat ierarhic Parlamentului și în ce ar consta această eventuală subordonare?
 - b) Actele Guvernului pot fi anulate de către Parlament?
 - c) Guvernul poate fi considerat și el un „*organ al administrației publice*”?
 - d) Parlamentul realizează și acte de administrație publică?
5. Conform art. 31 alin. (5) din Constituția României, învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

De asemenea, potrivit art. 29 din O.U.G. nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației⁴, orice persoană juridică, publică sau privată, interesată în furnizarea de educație se supune procesului de evaluare și acreditare, în condițiile legii.

Procedura de acreditare presupune parcurgerea a două etape succesive:

- autorizarea de funcționare provizorie, care acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza, după caz, admiterea la studii;

³ Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată în M. Of. nr. 200 din 23 martie 2007.

⁴ O.U.G. nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, publicată în M. Of. nr. 642 din 20 iulie 2005.

- acreditarea, care acordă, alături de drepturile prevăzute la lit. a), și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării și de a organiza, după caz, examen de absolvire, licență, masterat, doctorat.

Pentru furnizorii de educație de învățământ superior, autorizația de funcționare provizorie se acordă pe baza avizului favorabil al ARACIS (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior) și al Ministerului Educației și Cercetării, prin hotărâre a Guvernului, iar acreditarea se face prin lege promovată de Guvern, la inițiativa Ministerului Educației și Cercetării, pe baza avizului ARACIS.

Cerințe:

- Precizați dacă o instituție de învățământ superior privată face parte din structura administrației publice.
- Cum calificați legea prin care este acreditată o instituție de învățământ superior? Este vorba despre un act de administrație publică, un act de legiferare, sau un act cu o altă natură juridică?
- Precizați dacă o astfel de lege are caracter normativ sau individual. Argumentați dacă, potrivit Constituției României, pot fi adoptate și legi cu caracter individual.

F. GRILE

1. Guvernul României:

- este, la fel ca Președintele României, o autoritate a administrației publice;
- nu exercită și activități administrative;
- face parte din puterea legiuitoare, întrucât adoptă ordonanțe simple și de urgență;